

[**Funck Jensen.**]

bevist om, at denne lettelse kun kan føre til en virkelig varig forbedring af den danske økonomi, hvis den følges op af fri handel mellem Danmark og udlandet, således at Danmarks økonomi kan tilpasse sit omkostningsniveau efter verdensmarkedet.

Ministeren for handel, industri og søfart (Krag): Det forekommer mig, at der i forbindelse med de lovforslag, vi drøfter her, rejser sig to problemer, som de ærede ordførere hele tiden har kredset omkring, dels et rent sagligt statistisk problem, nemlig det spørgsmål: Hvad bliver den pengemæssige nettovirkning af de forslag, regeringen her har stillet? dels et andet problem, hvor det drejer sig om en økonomisk-politisk vurdering af, hvordan de samfundsmæssige virkninger bliver af det pengemæssige nettoresultat, man kommer til ved besvarelsen af det første spørgsmål.

Hvis man begynder med det første spørgsmål: Hvad bliver de pengemæssige virkninger af regeringens forslag om halvering af bindingsreglerne? og hvis man til besvarelse af det spørgsmål udelukkende holder sig til den skrivelse, nationalbanken har sendt mig, og som er offentliggjort i forbindelse med lovforslaget, må jeg indrømme, at man kommer til dystre konklusioner, i hvert fald dystre, hvis man får en så stærk frigivelse, som banken mener vil blive resultatet. Banken opgiver tal, gående ud på, at frigives halvdelen af de bundne kasse-reserver ved udgangen af 1948, vil der frigives 400 mill. kr. Og banken forestiller sig videre, at man måske frigiver resten i midten af 1949, det bliver atter 400 mill. kr. Og endelig opgør banken de korte statslåns udbetaling indtil oktober 1949 til ca. 400 mill. kr., alt i alt en forøgelse på 1 200 mill. kr.

Jeg forstod, at det var den beregning, især det ærede medlem hr. Aksel Møller benyttede som udgangspunkt for sin meget stærke kritik af de lovforslag, jeg har tilladt mig at fremsætte. Jeg vil imidlertid betvivle, at tallene kan stilles op på den måde. For det første kan man ikke uden videre regne med, at den anden halvdel af de bundne beløb bliver frigivet i sommeren 1949. Herom er der ikke truffet nogen beslutning, og det er sagt udtrykkeligt og skal siges her udtrykkeligt, at nogen beslutning i så henseende foreligger ikke. Det, debatten drejer sig om, er kun det, der er foreslået, nemlig frigivelse af de første 400 mill. kr. ved udgangen af dette år.

Dernæst kan man ikke tage de korte stats-

lån, der bliver udbetalt i løbet af 1949, som muligvis nok udgør 400 mill. kr. indtil oktober 1949, og sige, det er statskassens nettovirkning på likviditetsforholdene her i landet. Det vil enhver kunne indse er en forkert opgørelse. Man må se på den samlede nettovirkning af alle udbetalingerne fra statskassen og alle indbetalingerne til statskassen. Det er naturligvis et ret stort regnestykke, og jeg skal ikke her ved denne debat gå i enkeltheder, men jeg vil være villig til i et udvalg at komme med en nærmere opgørelse herover. Således som denne opgørelse står for mig i øjeblikket, vil jeg anslå den nettoudbetaling fra statskassen, der kan blive tale om indtil udgangen af 1949, til ca. 250 mill. kr., altså et betydeligt mindre beløb, end man må regne med, hvis man udelukkende støtter sig på de oplysninger, der gives i nationalbankens skrivelse. Det vil sige, at statsfinansernes nettovirkning på likviditeten her i landet at regne fra nu af og indtil udgangen af næste år skulle blive et plus på ca. 250 mill. kr., men heroverfor står, hvad der opsiges af Marshallhjælpen. Modværdien af Marshallimporten indgår på bunden konto. Nationalbanken opgør dette beløb til 120 mill. kr. til datoen for nationalbankens skrivelse. Jeg er ikke ganske sikker på, at dette beløb er helt relevant. Efter opgørelser, jeg er i besiddelse af, er det ialt til 15. november 200 mill. kr., og hvis vi kan forudsætte, at Marshallhjælpen bliver nogenlunde planmæssigt afviklet, skulle vi fra nu og indtil udgangen af 1949 kunne regne med en opslugning på 650—700 mill. kr. — lad os nøjes med det mindste tal, 650 mill. kr. Så ser man nettovirkningen af statsfinanserne på likviditeten: der var et plus på 250 mill. kr. med en opslugning gennem Marshallhjælpen på ca. 650 mill. kr.; man får således en nettoopslugning på 400 mill. kr., svarende til det beløb, der nu frigives gennem den halvering af pengebindingsreglen, der er foreslået. Det vil med andre ord sige, at så længe man holder sig til de tal, jeg har nævnt, og anvender dem under de forudsætninger, jeg har gjort her, kan man ikke med rette sige, at der gennem det lovforslag, her foreligger, finder en udvikling sted, som vil medføre en meget voldsom kreditudvidelse.

Man vil naturligvis med rette kunne hævde, at den ekstraordinære stigning af kreditgivningen, de likviditetsvanskeligheder for pengeinstitutterne, der foreligger i øjeblikket, afhjælpes. Det er også meningen, men på længere sigt kan man ikke antage, at det forslag, som er fremsat her, vil inde-